Gemeente Geertruidenberg

Raadsvoorstel

Zaaknummer : 20240912123290

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 8 mei 2025
Agendanummer	:
Onderwerp	: Algemene subsidieverordening Geertruidenberg 2025
Portefeuillehouder	: M.P.C Hofkens

Voorstel

1. De Algemene subsidieverordening Geertruidenberg 2025 vast te stellen

Samenvatting

Het Subsidieprogramma Sociaal Domein liep af op 1 januari 2025. De gemeente heeft zich voorgenomen programmatisch te werken en wil zich richten op het behalen van maatschappelijke effecten die gekoppeld zijn aan beleidsdoelen. Dit wil de gemeente ook toepassen op het nieuwe subsidiebeleid. Een belangrijk onderdeel van dit beleid is de Algemene subsidieverordening (ASV). De ASV geeft de kaders weer waarbinnen de gemeente subsidies kan verstrekken. De ASV regelt onder andere de termijnen waarbinnen subsidies aangevraagd moeten worden, termijnen van reactie, vaststelling en de verantwoording die moet worden afgelegd. De Algemene subsidieverordening Geertruidenberg 2025 wordt uw gemeenteraad ter vaststelling aangeboden.

Inleiding

Het subsidiebeleid van de gemeente Geertruidenberg bestaat momenteel onder andere uit de Gewijzigde Subsidieverordening sociaal domein (2018) en het Subsidieprogramma Sociaal Domein. De verordening en het programma zijn de formele basis voor alle subsidies op de gebieden Maatschappelijke samenhang, ondersteuning en zorg; Jeugdbeleid; Kunst, cultuur en erfgoed; Toerisme en recreatie; Sport; Participatie. Jaarlijks geeft de gemeente hier circa € 2,5 miljoen aan uit. Op 1 januari 2025 is het programma inhoudelijk afgelopen. Desalniettemin zijn de subsidies verlengd tot 2026, waarna nieuw beleid moet worden geïmplementeerd. Uit evaluaties blijkt dat het huidige subsidiebeleid beter moet aansluiten op het vastgestelde beleidskader Sociaal Domein en de maatschappelijke vraagstukken, met name Mens en Zorg en Leefbaarheid. Daarnaast verstrekt de gemeente ook subsidies voor andere gebieden, welke niet altijd even inzichtelijk zijn en waar niet altijd duidelijke kaders voor zijn geschapen. De gedachte is om deze subsidies in kaart te brengen en hier een gezamenlijk beleid voor te creëren. Er is nu dan ook veel ruimte voor uitzondering en ad hoc subsidieverstrekking door het ontbreken van een Algemene subsidieverordening (ASV). Het doel is om vanaf 2026 de subsidieverstrekking in de gemeente Geertruidenberg anders in te richten en te gaan werken met een nieuw vastgesteld subsidiebeleid. Dit subsidiebeleid zal bestaan uit tenminste een ASV en verschillende nadere regels die de huidige zullen vervangen. Met dit voorstel wordt de bijgevoegde ASV ter vaststelling aangeboden bij uw gemeenteraad.

De ASV Geertruidenberg 2025

De ASV legt de algemene spelregels voor het subsidievertrekkingsproces van de gemeente vast. Zo regelt de ASV onder andere de termijnen waarbinnen subsidies aangevraagd moeten worden, termijnen van reactie, vaststelling en de verantwoording die moet worden afgelegd. Deze verordening zal de basis vormen voor alle vormen van subsidieverstrekking en biedt een juridisch kader dat voldoet aan de eisen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Bij de vast te stellen ASV staat de Kaderstellende Notitie subsidiebeleid en haar uitgangspunten voor gedegen subsidieverstrekking centraal. Daarbij wordt rekening gehouden met de uitgangspunten die uw raad in een eerder stadium al heeft meegegeven. Een voorbeeld hiervan is om meer te verantwoorden op basis van de maatschappelijke effecten.

Middels de ASV mandateert uw raad een aantal bevoegdheden en taken aan het college. Daardoor krijgt uw raad een andere, minder uitvoerende, rol. Conform het VNG-model worden deze (uitvoerende) taken belegd bij het college. Daarnaast biedt de ASV ruimte voor flexibiliteit en maatwerk voor het uitwerken van specifieke nadere regels per beleidsonderwerp. Middels de ASV wordt deze uitwerking overgelaten aan het college. Dit maakt het mogelijk om snel in te spelen op nieuwe maatschappelijke behoeften zonder de consistentie van het beleid uit het oog te verliezen.

De ASV is onder andere tot stand gekomen door een participatietraject bestaande uit onder meer gesprekken met subsidieontvangers (in de vorm van een focusgroep) In de bijgevoegde Kaderstellende notitie subsidiebeleid (die op 13 maart 2025 door uw raad is vastgesteld) staat het participatietraject horende bij de totstandkoming van de ASV beschreven.

Kaders voor implementatie
Bij de implementatie van een nieuwe ASV binnen een gemeente is het belangrijk om een zorgvuldig proces te volgen, zodat de nieuwe verordening juridisch houdbaar is, breed gedragen wordt en effectief kan worden uitgevoerd.

- De werkprocessen rondom subsidieaanvragen, toekenning, monitoring en verantwoording zullen helder beschreven worden. Onderzocht wordt of bestaande processen voldoen.
- De standaarddocumenten (aanvraagformulieren, checklists, etc) moeten aangepast worden zodat ze aansluiten bij de ASV.
- Er is duidelijk bepaald welke taken en verantwoordelijkheden liggen bij het college, uw raad en de ambtelijke organisatie.
- Interne procedures voor het beoordelen van subsidieaanvragen en het afhandelen van bezwaar- en beroepsprocedures moeten worden afgestemd op de nieuwe ASV.
- Er zal een evaluatiekader worden opgesteld om de effectiviteit en doelmatigheid van de nieuwe ASV te monitoren.

Bijdrage aan maatschappelijke opgave / strategische doelstelling / beoogd (maatschappelijk) effect
In 2022 is geconstateerd dat het aflopen van het subsidieprogramma op 1 januari 2025 het geschikte moment is om het subsidiebeleid beter aan te gaan laten sluiten op het beleidskader Sociaal Domein (met name Mens & Zorg en Leefbaarheid). Het bleek dat zowel de huidige subsidieverordening als het subsidieprogramma onvoldoende passend zijn door (te) strakke kaders waardoor subsidies ad hoc en met veel uitzonderingen verstrekt moesten worden.

Om de financiële middelen van de gemeente effectiever, doelgerichter, transparanter en rechtmatiger in te zetten zijn er kaders gesteld voor het nieuwe subsidiebeleid. Deze kaders, uitgeschreven in de Kaderstellende notitie subsidiebeleid, vormen de basis voor de ASV en uiteindelijk aan de daaruit voortvloeiende nadere regels. Om dit te bereiken is participatie ingezet met de maatschappelijke partners die subsidie ontvangen en de verantwoordelijke beleidsmedewerkers zelf. Op die manier wordt het sociale draagvlak vergroot en worden de juiste keuzes gemaakt. Het doel is om het instrument subsidies met deze nieuwe kaders, de ASV en (later) daaruit voortvloeiende nadere regels te laten aansluiten bij de beoogde maatschappelijke doelen van de gemeente.

<u>Strategische doelstellingen:</u>

- Rechtmatige en eenduidige subsidieverstrekking door de gemeente met minder uitzonderingen.
- Koppeling van maatschappelijke doelen en subsidieverstrekking voor het behalen van beleidsdoelen.
- Het subsidiebeleid wordt afgestemd op het evenementen- en vastgoedbeleid voor een duidelijker inzicht in het gemeentelijke aanbod.

<u>Maatschappelijke effecten:</u>

- Subsidies worden doelmatig, transparant en efficiënt ingezet om gewenste effecten te stimuleren.
- De subsidieverstrekking verloopt transparant en eerlijk voor aanvragers en ontvangers.

<u>Doelstellingen ASV</u>

- o De ASV schept de kaders om incidentele subsidies en begrotingssubsidies te verstrekken en het opstellen van nadere regels optimaal te ondersteunen.
- o De ASV schept de volgende stap om de koppeling tussen maatschappelijke doelen en subsidieverstrekking mogelijk te maken.
- o De ASV draagt bij aan een gelijke behandeling voor de aanvragers, doordat er duidelijke richtlijnen worden geschept over wie in aanmerking komt voor subsidie en onder welke voorwaarden.

Argumenten
1.1 Door het vaststellen van de ASV wordt er door Geertruidenberg transparanter gehandeld in haar subsidieverstrekking en groeit de rechtszekerheid van subsidieaanvragers. Tevens wordt er beter aan de eisen vanuit de AWB voldaan t.o.v. subsidieverstrekking.
De ASV zorgt voor heldere en eenduidige regels, waardoor zowel subsidieaanvragers als de gemeente precies weten waar ze aan toe zijn. Door duidelijke voorwaarden en beoordelingscriteria vast te leggen, wordt willekeur voorkomen en wordt de rechtmatigheid van subsidiebesluiten versterkt. Dit draagt bij aan een eerlijke en voorspelbare verdeling van subsidiegelden en versterkt het vertrouwen in het gemeentelijk subsidiebeleid.

1.2 Met het vaststellen van de ASV sluit de subsidieverstrekking van Geertruidenberg beter aan bij actuele wet- en regelgeving

De huidige wet- en regelgeving, zoals de Awb en Europese staatssteunregels, is voortdurend in ontwikkeling. Een ASV zorgt ervoor dat de gemeentelijke subsidieregels in lijn blijven met de laatste juridische kaders. Dit voorkomt juridische risico's, zoals bezwaarprocedures of terugvorderingen van onrechtmatig verstrekte subsidies, en waarborgt dat subsidies volgens de juiste juridische kaders worden toegekend en verantwoord. De ASV is opgezet aan de hand van de VNG modelverordening en aangepast aan de gemeentelijke praktijk. De VNG stelt een voorbeeldmodel beschikbaar om gemeenten in staat te stellen een rechtmatige basisverordening te gebruiken voor subsidieverlening. Op sommige onderdelen van de verordening zijn aanpassingen gedaan zodat deze beter aansluiten op de lokale behoefte.

1.3 Verbetering van de rolverdeling binnen het subsidieverstrekkingsproces

Uw raad heeft binnen het Subsidieprogramma Sociaal Domein relatief veel taken en verantwoordelijkheden. Uw raad controleert de uitvoering door het college, dat wil zeggen de verantwoording van de verstrekte subsidies, geeft goedkeuring over de begroting en bepaald daardoor in feite welke partijen subsidie ontvangen. Met het vaststellen van de ASV worden enkele taken en bevoegdheden gedelegeerd aan het college. Dat zorgt voor bepaalde efficiëntie en functionaliteit. Uw raad stelt de kaders vast, bepaalt de prioriteiten en ziet toe op de uitvoering, terwijl het college verantwoordelijk is voor de uitvoering en de individuele subsidiebesluiten.

1.4 De ASV sluit aan bij op bestaande beleidsdocumenten, adviezen en de Kaderstellende notitie subsidiebeleid.

De ASV is opgesteld naar aanleiding van bestuurlijke wensen en adviezen om het instrument subsidies te herzien. Met het aflopen van het Subsidieprogramma Sociaal Domein 2018-2024 en de uitkomsten van de evaluatie uit 2023 is dit het juiste moment om een ASV te implementeren en vast te stellen. De Kaderstellende notitie is reeds vastgesteld, dit is de volgende stap in het proces.

1.5 Met het vaststellen van de ASV geeft uw raad uitvoering aan haar kaderstellende rol

Met het vaststellen van de ASV schept uw raad de juridische kaders waarbinnen subsidieverstrekking zal gaan plaatsvinden. In de ASV zijn de voorwaarden en algemene regels voor het verstrekken van subsidies bepaald. Het college is vervolgend bevoegd om de nadere regels vast te stellen en subsidie te verlenen.

Kanttekeningen

1.1 Beleid moet nog (verder) worden ontwikkeld

De ASV dient als algemeen kader waaronder nadere regels vastgesteld kunnen worden. Binnen het nieuwe subsidiebeleid wil de gemeente meer gaan sturen vanuit maatschappelijke effecten en beleidsdoelen. Dat betekent dat de nadere regels worden opgesteld vanuit het vastgestelde beleid. Dat moet concreet genoeg zijn omschreven, zodat het instrument subsidie daadwerkelijk kan bijdragen aan het beleid. Op verschillende gebieden zijn er nog geen beleidskaders bepaald, waardoor het lastig is om daarvoor subsidie in te zetten. Andere beleidsonderdelen hebben wel vastgesteld beleid, maar vaak niet concreet genoeg. Er zal daardoor een doorontwikkeling plaats moeten vinden in de verschillende beleidsonderdelen binnen de gemeente. Dat kan enkele jaren in beslag nemen. Daarom zal er in eerste instantie inhoudelijk niet zoveel veranderen aan de subsidies die momenteel verstrekt worden.

1.2 Verandering voor de organisatie

De ASV is een onderdeel van het nieuwe subsidiebeleid. Binnen de ASV worden er enkele bevoegdheden en taken gedelegeerd aan het college. Dit zorgt voor een verandering binnen de organisatie, wie verantwoordelijk is voor welke taken. Daarnaast worden er nadere regels geschept, waar beleidsmatig enkele medewerkers voor aan de lat komen te staan. Dat zorgt tevens mogelijk voor een verschuiving van taken binnen de organisatie. Verder volgt nog een organisatieadvies waarin dit wordt uitgezet. Dergelijke veranderingen kosten tijd en moeten nog geïmplementeerd worden.

Financiën

Dit raadsvoorstel heeft geen financiële consequenties.

Communicatie

Het is belangrijk dat mensen die een subsidie willen aanvragen weten wat er gaat veranderen. Ze moeten met deze nieuwe regels rekening houden bij het aanvragen en laten goedkeuren van een subsidie. De (potentiële) subsidieaanvragers worden via verschillende communicatiekanalen geïnformeerd over de veranderingen:

- Gemeenteblad (www.officielebekendmakingen.nl)
- Decentrale regelingenbank (www.overheid.nl)

- LinkedIn
- Website (www.Geertruidenberg.nl)
- Brieven

Participatie middels een focusgroep
In de Kaderstellende notitie subsidiebeleid is door uw raad vastgesteld dat participatie zou volgen middels gesprekken met een focusgroep. Deze groep is een afspiegeling van de subsidieontvangers van de gemeente. De subsidieontvangers zijn bevraagd over de manier van aanvragen en verantwoorden, de termijnen en het (tussentijdse) contact met de gemeente. De input is onder andere gebruikt voor de artikelen 6, 7, 12, 15 en 16 van de algemene subsidieverordening. Daarnaast wordt de informatie ook gebruikt in het verdere traject, zoals in de nadere regels en de inrichting van de interne processen. De wens is om in de praktijk meer te gaan sturen op maatschappelijke effecten en wordt er gewerkt aan een rechtmatig, maar effectief, aanvraag/verantwoordingsproces.

Publicatie in publieksversie van de besluitenlijst
In 2025 worden enkele aanpassingen gedaan binnen het subsidiebeleid van de gemeente Geertruidenberg. Het college stemt in met de Algemene subsidieverordening Geertruidenberg 2025 (ASV) en stelt uw gemeenteraad voor om de ASV vast te stellen. De ASV is een juridisch kader dat de algemene regels en voorwaarden bepaalt voor het verstrekken van een subsidie.

Uitvoering
Na vaststelling van de ASV zal deze gepubliceerd worden in het elektronisch gemeenteblad, waarna deze de dag na die van publicatie in werking zal treden. Aangezien de lopende subsidies tot 1 januari 2026 zijn verlengd zullen de meeste subsidieontvangers er pas gebruik van maken vanaf 2026.

Bijlagen
1. Algemene subsidieverordening Geertruidenberg 2025
2. Kaderstellende notitie subsidiebeleid

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,

de secretaris,	de burgemeester,
R. Brekelmans	M. Witte

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg.

Gelet op: artikel 149 van de Gemeentewet en titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht

Besluit:
De raad besluit:

1. De Algemene subsidieverordening Geertruidenberg 2025 vast te stellen

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 8 mei 2025,

Raamsdonksveer,

de raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

G. M. Brunsveld M. Witte